

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO AMERISKE BRATSKIE ZVEZE — OFFICIAL ORGAN OF THE AMERICAN FRATERNAL UNION

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925

NO. 27. — ŠT. 27.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JULY 2 — SREDA, 2. JULIJA, 1941

VOL. XVII. — LETNIK XVII.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

TEDENSKI PREGLED

LOV NA ŠPIJONE

Dajseto poročilo o uspehih kampanje natega imena, začenjeno 27. junija: V mladinski oddelek je bilo tekom kampanje dosedaj vpisanih 755 novih članov, v oddelek odraslih 225; skupaj 1,280. Vsota dosedaj zapisane nove zavarovalnice za mladinski oddelek \$351,000.00, za oddelek odraslih \$16,250.00; skupaj \$667,400.00. Nasledijo prijavljenih kandidatov za 4. mladinsko konvencijo: za redne delegate 53, za častne delegate 79; skupaj 132. Število naslednjih kandidatov za 4. mladinsko konvencijo: za redne delegate 33, za častne delegate 27; skupaj 60.

PADAREWSKI UMRL

Novo društvo ABZ s 15 odčlumimi in 13 mladinskimi člani organiziralo v Westlandu, Pa., gesti glavnega nadzornika Andrew Padarevca, Jr., bivajoč v Meadow Landsu, Pa. Imena uradnikov v društva bodo naznanjena pozneje.

* Kraljevici za redne delegate za 4. mladinsko konvencijo so od naslednjega poročila do 27. junija sledili: Edward Hervatin od društva št. 173, Cleveland, O.; Julian A. Tanko od društva št. 102, Euclid, O.; Robert L. Campa od društva št. 184, Ely, O.; William Tranter od društva št. 25, Eveleth, Minn.; Lawrence Golefko od društva št. 70, Chicago, Ill.; Marcella Elizabeth Zobitz od društva št. 5, Superior, Minn.

Častne delegate pa so kvalevali: Joseph Birk od društva št. 173, Cleveland, O.; James Balint od društva št. 162, Milwaukee, Wash.; Pauline Vodicka od društva št. 225, Milwaukee, Wis.; Jennie Koritnik od društva št. 133, Gilbert, Minn.; Mary Zurga od društva št. 230, Chisholm, Minn.; Ella Kavacic od društva št. 138, Elk River, Pa.; Anna Fister od društva št. 25, Eveleth, Minn.; Catherine Penica od društva št. 88, Roundup, Mont.; Angelo Grahak od društva št. 184, Minn.; Edward Bizzack od društva št. 232, Meadow Lands, Minn.; Joseph Prah od društva št. 15, Uniontown, Pa.

* Dajsetelnetico ustanovitev bo poslavilo društvo št. 138 ABZ v Exportu, Pa., z velikim piknikom, ki ga priredi na dan 4. julija. Na prireditvi bo nastopil slavnostni govornik glavnega državnika Anton Zbašnik. Prostor državnika: Beechwood Park blizu Claridge.

* Domagoča zabavo priredi društvo št. 16 ABZ v Johntownu, Pa., na dan 4. julija.

* Piknik društva št. 94 ABZ v Waukeganu, Ill., se bo vrnil v nedeljo 6. julija ob Des Plaines Riverju.

* Nine Miles Inn je prostor, kjer se bo v nedeljo 13. julija vstopiti pikknik društva št. 105 ABZ, v nedeljo 6. julija ob Des Plaines Riverju.

* Društvo št. 18 ABZ v Rock Springsu, Wyo., priredi v nedeljo 13. julija piknik ob Green Riverju.

* Federacija društew Ameriške zvezde v državi Colorado bo zborovala v nedeljo 20. julija v Trinidadu, Col. Glavni odbor bo zastopal prvi glavni predsednik Frank Okoren iz Denverja. Na večer pred zborovanjem, to je 19. julija, se bo

NEPRIJETNI DAVKI

Kongresni odsek, ki sestavlja osnutek nove davne postave, ki naj prinese vsaj 3,500 milijonov dolarjev več davčnih dodkov na leto kot jih federalna blagajna dobiva dosedaj, si beli lase, kako razdeliti nove davke, da ne bo preveč bolelo. Poroka se, da je omenjeni odsek za enkrat opustil priporočati namernavane nove davke na gasolin, pivo, bančne čeke, sladkor in mehke pižače, in namernava dvigniti dohodinske in zaposljivinske davke in prodajne davke na avtomobile in na nekatere druge luksuzne in napolikuksuzne predmete.

KUPČIJA Z JUGOM

Trgovinska pogodba, ki je bila nedavno sklenjena med Zedinjenimi državami in Brazilijo, je naši republiku zagotovila prvenstvo dobave takih važnih rudnin kot so cink, manganec, krom, baker, tungsten, svinec in živo srebro. Slične pogodbe bo skušala naša vlada skleniti z drugimi srednjeameriškimi in južnoameriškimi republikami, v prvi vrsti zaradi potreb naše obrambne industrije, deloma pa tudi zato, da omenjene važne surovine ne bodo pošiljane v sosednje države.

DOBRO OBNAŠANJE

V kongresu je nedavno newyorsk kongresnik Wadsworth prečital uradno poročilo glede zadržanja 27. vojaške divizije, ki šteje okrog 18,000 mož in je od meseca oktobra nastanjena v Alabami. Omenjeno poročilo navaja, da je bil v vsem tem času pri navedeni diviziji kaznovan samo en vojak zaradi tativne av... (Dajte na 3. strani)

(Dajte na 4. strani)

Ameriškim Slovencem

ORGANIZIRAJTE LOKALNE ODBORE SLOVENSKE SEKCije JUGOSLOVANSKEGA POMOZNega ODRORA V AMERIKI.

Slovenska sekcijs Jugoslovenskega pomožnega odbora v Ameriki je dobila dovoljenje od državnega tajništva v Washingtonu, D. C., da lahko prične z nabiranjem denarnih prispevkov za naše trpeče in zaslužnjene brate in sestre v zasedenih krajih onkraj morja.

Na seji slovenske sekcijs Jugoslovenskega pomožnega odbora v Ameriki, ki se je vršila na dan 24. junija, 1941 v Chicagu, Ill., je bilo tudi sklenjeno, da odbor apelira na vse Slovence po vseh slovenskih naselbinah v Ameriki, da organizirajo svoje krajevne odbore ter pošljejo imena izvoljenih uradnikov na tajnika slovenske sekcijs JPO, katerega naslov je: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Naša slovenska društva, ki pripadajo k našim slovenskim bratskim in podpornim organizacijam v Ameriki naj takoj sklicejo sestanke ali seje, na katerih naj organizirajo krajevni odbor ter tudi določijo, kako bodo nabirali denarne prispevke z ozirom na njih razmere in okoliščine v naselbinah.

Vsak lokalni odbor bo dobil uradno dovoljenje ali poslovničo iz urada slovenske sekcijs JPO.

Ves denar, katerega bo sprejel blagajnik slovenske sekcijs Jugoslovenskega pomožnega odbora v Ameriki, katerega naslov je: Leo Jurjovec, 1840 West 22nd Place, Chicago, Illinois, bo naložen na ime slovenske sekcijs JPO. Za vsako denarno pošiljanje bo izdal poboljnico pošiljalcu ter kopijo poboljnice bo postal tajnik SS JPO. Varščina blagajnika je \$5000.00.

Po sklepu odbora slovenske sekcijs JPO se bo denar, ki ga bodo Slovenci nabrali za slovensko sekcijs, porabil SAMO za naše uboge in trpeče Slovence v starem kraju, kakor hitro bo mogoče temu odboru zanesljivo in točno pomagati samo onim, za katere bo ta denar nabran v Ameriki. Odbor slovenske sekcijs JPO, katerega tvorijo glavni odborniki devetih slovenskih bratskih organizacij, se zaveda svoje velike odgovornosti, zato mu prav lahko zaupate vaše denarne prispevke.

Prosi se vas, društvene odbornike po slovenskih naselbinah, da pričnete takoj z delom. V naši starji domovini ječijo naši bratje in sestre, oropani in pregnani, lačni in obupani, čakajoči dneva in ure, da jih doseže naš toplo pozdrav in nujna pomoč. Njih upanje in oči so uprle samo na Ameriko, samo na del tistih Slovencev, ki se živijo v svobodi in prostosti ter so v danih razmerah tudi zmožni, da lahko pomagajo svoemu narodu v starem kraju.

Zbirajmo denar sedaj, da bomo pripravljeni takrat, ko bo mogoče nuditi nujno pomoč. Iz malih poročil, ki so prišla iz stare domovine, že vemo, da je strahota, lakota in obup na žalost vse zaključevanje naših oči. Iz naših oči so uprle samo na Ameriko, samo na del tistih Slovencev, ki se živijo v svobodi in prostosti ter so v danih razmerah tudi zmožni, da lahko pomagajo svoemu narodu v starem kraju.

To je neznosno in pošastno trpljenje človeka, ki je moj in tvoj krvni brat ali sestra, ki je del tvojega in mojega naroda. Samo ti in jaz sva še ostala na širokem svetu, pod svobodnem ameriškem soncem, ki lahko še pomagava, ko bo pomoč enkrat še mogoča. Zato ne zapirajmo našinega srca, ne ubijajmo našinjih čutov in se nikar ne prepovedujmo, da bo bolečina našinega naroda strašna in neznosna. Zdaj je čas, zdaj pomagajmo, vsak po svojih močeh in delih, ki bodo v pomoč in utehu našinemu narodu v starji domovini.

Za slovensko sekcijs Jugoslovenskega pomožnega odbora v Ameriki:

Janko N. Rogelj, direktor publicite.

DAN NEODVISNOSTI

Dne 4. julija letos bo 165 let, od kar je bil podpisani zgodovinski pomembni dokument, ki se zove Izjava neodvisnosti. Zato ima letoski rojstni dan Združenih držav tem večjo važnost.

Prvič pa, odkar je Thomas Jefferson dal v oni slavnici izjav izraz načelom, ki so dala podlagu svobodni ameriški ljudstvu in pogum vsem zatiranim ljudjem širok svetu, so ta načela izpostavljena nápadom in nevernosti vsled razmaha protodemokratičnih načel, ki se razširjajo z nasiljem in orožjem.

Amerika odgovarja z mogočnim obrambnim programom v svrhu, da se obvaruje pred napadom in zaslužnjem. Na isti načelni je mala skupina voditeljev v drugem kontinentalnem Kongresu sklenila podpirati Washingtonovo vojsko in obrazložila potrebo tega počenjanja z Izjavo neodvisnosti, ki je osvobodila kolonije od tiranske nadvlade.

Ravno tako, kakor je demokratični svet današnjega dne prepočasen v spoznavanju nevarnosti, pretečih njegovim ustavnim, tako so bile tudi kolonije počasne v reakciji proti zanikanju njihovih svobod. Leto v novoangloških kolonijah, kjer se borila začela, je bila začetkom razširjenega naziranje o potrebi popolne neodvisnosti. (Dajte na 4. strani)

DOMOVINA PŠENICE

Prvotna domovina današnje pšenice je po vsej priliki azijska Rusija. V Evropo je prišla iz Srednjega Azije, Transkavkazijske in Turkestana. Preko Kavkaza je romala do severne obale Črnega morja in istočasno v sredozemsko kotlino. Spremljala jo je neznatnejša sorodnica rž, ki je tedaj rasla kot plevel in je bila majhna ter plehkega okusa. Toda ta sorodnica se je v severnejših krajih sijajno prilagodila in je postala v poljedeljstvu negi važna žitarica.

Pšenica se je v Evropi najprej prilagodila na prostranih ruskih planjavah. Podnebje ji je ugajalo in ruska pšenica je kmalu vejlala za najboljšo v Evropi. V južnejših krajih Evrope je bila pšenica manj trdna in rodovitna. Prvi beli naselnički Amerike so vpeljali v novo deželo to srednjeevropsko pšenico, ki pa se ni mogla nikoli dobro privaditi s hribovimi prerijskimi podnebjem. Podjetni ameriški farmerji so potem poskušali z rusko pšenico, ki se je v novem svetu sijajno obnesla. V novejšem času so ameriški poljedelci z izbiranjem v križanjem vzgojili nove podvrste pšenice, ki obilno rastejo ter so odporne proti suhi, mrazu in raznimi rastlinskim boleznim. Podlaga tem vrstam pa je ruska pšenica.

DOMAČA PRODUKCIJA

Mnogi ameriški turisti, ki so v mirnem času posečali Evropo, so posebno hvalili evropska vina in evropske vrste sira. Američani pa, ki so ostajali doma, so izdali letno nad 70 milijonov dolarjev za importirana evropska vina in nekaj milijonov dolarjev tudi za evropski sir.

Vojna je skoro popolnoma ustavila import vina in sira iz Evrope, in Američani so v svoje začudenje pronašli, da tudi ameriška vina in sir niso za podcenjevati. Federalni trgovinski departement poroča, da danes ameriška vina pokriva 98 percentov domače potrebe. Vseh vrst vina, vključno šampanjce in vermut, se danes izdelujejo iz ameriškega grozdja, posebno iz grozdja, ki se prideluje v državah California, New York in Ohio. Ta domača vina se baje prav uspešno merijo z importiranimi vrstami. Nekaj vin se še importira iz Španije in Argentine, toda veliko večino ga dajo domači ameriški vinogradni.

(Dajte na 3. strani)

PRIDELOVANJE GUMIJA

Velika večina gumija, ki je v porabi v Zedinjenih državah, je importirana iz Vzhodne Indije in iz Malajskega polotoka. Surov gumij je strjen sok gumičev dreves, ki uspevajo le v tropskih krajih. Gumij je za Zedinjene države ena tistih redkih surovin, ki se je izredno veliko porabi in ki se mora importirati iz inozemstva.

Iz navedenega razloga je razumljivo dejstvo, da se v Zedinjenih državah mnogi znanstveniki bavijo s poskuški pridobivanja gumija iz domačih rastlin, da bi v slučaju potrebe ta dežela bila neodvisna od importa. Gumij vsebujejo mnoge domače rastline, toda običajno v tako majhnih količinah, da se pridobivanje istega ne izplača. Med domačimi rastlinami, ki uspevajo skoraj preko vsega ozemlja Zedinjenih držav, je največ obeta rastlina golden rod. Vsekakor so poskušje glede pridobivanja gumija iz te rastline še bolj v začetkih.

Druga, gumij vsebujoča rastlina, ki je doma na našem jugozapadu in Mehiki, je guayule, katero ime se izgovarja "vajule". Te vrste rastline rastejo divje po napol puščavskem ozemlju jugozapada. Vajule je mnogo vrst in te vrste se razlikujejo med seboj po večji ali manjši količini gumija, katerega vsebujejo. Iz nekaterih rastlin se dobijo le 5 odstotkov surovega gumija, iz drugih pa do deset odstotkov.

Neka velika gumijska družba se že več desetletij bavi z udobjevanjem divje vajule in s pridobivanjem gumija iz iste. Profesor W. B. McCallum, kateremu je bila poverjena naloga udobjevanja vajule, je iz izbiranjem vzgojil take dobre vrste, da dajejo do 20 odstotkov gumija. Poskusi so se vršili več desetletij in se še vršijo, zdaj večinoma v južni Californiji, kjer so tudi tovarne za pridobivanje gumija iz vajule.

Značilno je, da se gumij pridobiva direktno iz lesa in korenin v celoti, očistijo in nato zmeljejo v drobno maso, nakar se iz iste s posebnimi procesi dobijo surov gumij. Vajula raste kot nekaj malim vrbam podobno grmičje in da že v prvem letu do 350 funtov gumija na aker. Štiriletne rastline dajo 1200 funtov gumija na aker, osemtletne pa do 2400 funtov. Rastline uspevajo do 40 let, toda najboljši pridelek gumija dajo v starosti od štirih do desetih let.

Danes, ko je mogoče surov gumij še importirati iz inozemstva po primeroma nizki ceni, se pridelovanje vajule za enkrat še ne izplača. Ako pa doseže cena gumija vsaj 30 centov funt, se bo pridelovanje vajule izplačalo, in štiri milijone akrov te rastline bi dalo dovolj gumija za potrebe Zedinjenih držav. V primeru potrebe pa se tudi enoletni pridelek vajule izplača, ker gumij iz iste bi bil še vedno cenejši kot umetni gumij, ki se pridobiva iz olja in drugih surovin.

Med dobre lastnosti vajule spada njen zadovoljnost s skorom vsako zemljo. Tudi obdelavati je ni treba dosti, razen prvi dve leti, ko jo je treba čistiti plevela. Pozneje si zna sama pomagati, ker je originalno puščavska rast

ZAPISNIK

Zborovanje slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora na dan 24. junija, 1941 v konferenčni sobi SNPJ v Chicagu, Illinois

Predsednik slovenske sekcije JPO, brat Vincent Cainkar očrtoval je, katerih vsebinu bi bila jela spodnja obleka. Enake posiljatve bi razdeljeval mednarodni Rdeči križ v Ženevi s pomočjo ujetnika, katerega postavijo dotedne oblasti. Cena paketa bi bila \$2.50, kot je bilo že priobčeno v slovenskih časopisih v Ameriki.

Navzoči so slediči zastopniki: Za Ameriško bratsko zvezo — Janko N. Rogelj; za Kranjsko slovensko katoliško jednoto — Joseph Zalar; za Slovensko dobrodelno zvezo — John Gornik; za Slovensko narodno podporno jednoto — Vincent Cainkar; za Slovensko svobodomiseln podporno jednoto — William Rus; za Zapadno slovensko zvezo — Leo Jurjovec; in za Slovensko žensko zvezo — Josephine Erjavec. Zastopnici nista poslali Jugoslovenska podporno zveza "Sloga" in Družba sv. Družine.

Predsednik V. Cainkar poroča, da je na predpisani listini vložil prošnjo za nabiranje denarnih prispevkov dne 23. maja pri državnem tajništvu v Washingtonu, D. C. Prošnja je bila vložena na ime Yugoslav Relief Committee of America, Slovenia Section. Dne 6. junija je bilo izdano dovoljenje v posebnem pismu, ki je podpisani od Edgar P. Allen-a, uradnika državnega tajništva. Pismo so bila priložena tudi navodila, kako mora JPO vsak mesec poročati državnemu tajništvu o dohodkih in izdatkih, kakor tudi o nakupovanju blaga in administrativnih stroških. Državno tajništvo v Washingtonu hoče imeti natančno nadziranje nad delom naše pomožne akcije. Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki je dobil vpisno številkovo 478 pri državnem tajništvu. S tem je bilo zborovalcem pojasnjeno, da je le Jugoslovenski pomožni odbor v Ameriki poblaščen nabirati denarne prispevke za naše Jugoslovane v zasedenih pokrajnah. Vsaka druga skupina, ki bi se pojavila med nami, nima tega dovoljenja, zato se bo opozorilo naše ameriške Slovence v Ameriki, da prispevajo samo v fond JPO, slovenska sekcija.

Nadalje se razmotriva, kako se bo nabiralo denarne prispevke. Vsi navzoči zastopniki slovenskih podporno organizacij se soglašajo, da se ves nabrani denar od Slovencev v Ameriki nalaga na ime slovenske sekcije ter se isti denar rabi izključno le za naše Slovence v zasedenih krajih, ko bo to mogoče izvajati. Hrvatska sekcija bo isto storila za Hrvate, a srbska sekcija za Srbe.

V skupno centralno blagajno Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki pa se bo stekal donar od skupnih prireditve vseh treh sekcij ali posameznikov, ki hočejo prispevati direktno v to blagajno. Ta denar se bo uporabil za skupne potrebe vseh treh sekcij, kadar bodo razmire ali okoliščine to zahtevale.

Zborovanje določi, da je blagajnik slovenske sekcije Leo Jurjovec pod varščino pet tisoč dolarjev. Ako bi pozneje razmere in poslovanje zahtevalo, se to varščino tudi zviša. Denar se nalaga na ime slovenske sekcije JPO, in izplačila se more nakanati le s podpisi predsednika, tajnika in blagajnika. Za vsak denarni prispevek mora blagajnik izdati pobotnico v triplikatu. Originalno pobotnico dobi pošljatelj, prvo kopijo pobotnice dobi tajnik slovenske sekcije, a druga kopija pobotnico ostane pri blagajniku.

Zborovalcem je predložena brzjavka jugoslovanskega poslanika Fotiča v Washingtonu, ki apelira na JPO, SS, da bi pošljali jugoslovanskim ujetniki

Slovenija pod peto zavojevalcev

Tiskovni urad jugoslovanskega poslaništva v Washingtonu nam pošilja naslednje poročilo:

Ta dokument je dopisništvo Centralnega tiskovnega urada dobio iz povsem verodostojnega in zanesljivega vira:

Na podlagi vseh podatkov, ki se morejo dosedaj dobiti iz Slovenije, zasedene po nemški vojski, se doznavata, da postopa nemška okupacijska oblast ob sodljovanju z Gestapom s Slovenci natančno tako, kakor to dela v čeških in poljskih krajih. Glavni nemški cilj je zatreti vsako sled slovenskega naroda, slovenske kulture in slovenske civilizacije.

850,000 Slovencev pod nemško peto, 329,000 pa pod laško.

Nemci so se polastili domala vse mariborske oblasti, med tem ko so si je prisvojili Madžari le en majhen del. V ljubljanski oblasti so Nemci pograbili Radovljico, Kranj, Škofjo Loko, Kamnik, Moravče, Litijo, Zagorje in nekatere dele ljubljanske okolice z Leskovcem. Tako imajo Nemci okoli 850,000 Slovencev pod svojo oblastjo. Lahko so zasedli vse, kar je ostalo od Ljubljane in tako je pod Italijo 329,000 Slovencev. Nemčija je pripojila ozemlje mariborske oblasti južni Štajerski, h kateri je priklopljen tudi en del ljubljanske oblasti, med tem ko je drugi del pripojen Koroški s Celovcem.

Italijanska in nemška okupacija sta se takoj lotili grdega dela ter začeli zapirati znamenitejše narodne delave kar na debelo. Italijani so prijeli g. Filipa Terčelja, profesorja verske zgodovine na ljubljanskem vsečilicišču.

Prvi cilj nemške zasedbe.

Za nemško okupacijsko oblast so prišli v zasedene kraje Gestapo, S. S. in S. A. — Nemci so nemudoma izjavili, da jim je prvi cilj izgnati iz slovenskih krajov vse narodne ljudi, predvsem pa rimskokatoliške duhovnike, ki jih izmenjavajo z nemškimi. Neki visok nemški uradnik je izjavil, da se ne bo mogel nihče v zasedenih slovenskih krajih imeti za Slovence; na sprotno, cel svet da se bo moral okleniti nacionalnega socijalizma in priznati firerja in njegovo ideologijo za edino politično veroizpovedanje. Tu je treba poudariti, da živi v vseh teh čisto slovenskih krajih samo 16,000 Nemcev in 8,000 Madžarov.

Določi se, da se nabavi potreben pisalni papir z imeni odbornikov JPO slovenske sekcije. Sprejeto, da tajnik vsak mesec priobči izkaz prejemkov in izdatkov.

Razpravlja se nadalje, da se priporoča posameznim krajevinam odborom, da zainteresirajo za našo akcijo tudi Amerikanke ter stavijo njih imena na listo častnih odbornikov, kot to delajo druge enake organizacije v Ameriki, ki so do danes že sprejele velike denarne prispevke.

Vsi zastopniki nadalje naglašajo ter se soglašajo, da naša slovenska sekcija JPO v Ameriki ostane na stališču, kot si ga je začrtala: Pomoc našim bratom in sestram onkrat morja, kakor hitro nam bo mogoče isto dati. To je naš namen.

Vsako očitanje, da zavzemamo našo akcijo tudi kako politiko, prav hvaležno odklanjam. Pravila sestavi Janko N. Rogelj.

Prihodnja seja se vrši v Jolietu, kadar koli bo po potrebi sklicana.

Predsednik zborovanja se zahvaljuje, da bi zborovalcem zahtevalo, da bi zavzemali politiko te ali one vrste, ker baje brez politike ne štejemo ni. Naše delo sloni samo na izjavi, katero je podpisalo štirinajst glavnih odbornikov sedmih slovenskih podporno organizacij v Ameriki, in kateri sta pridružili Slovenska dobro-

jo. Tu so napadli škofa drža. Ivana Tomažiča, ki so ga po zelo mučnem izpraševanju odvedli neznano kam. Ob tej priliki so prijeli tudi dva tajnika, in sicer Kokošineka in Logarja. Takisto so bili prijeti tudi trije kanoniki, in sicer gr. Franc Cukale, dr. Alojzij Ošterič in Jožef Mirt. Vsi omenjeni so morali zapustiti svoja stanovanja ter pustiti vse svoje imetje. Vse druge duhovnike, ki so bili v škofiji, so Nemci segnali v škofijski pisarne, med tem ko so zase zavzeli najboljše in najudobnejše prostore. — Vsi duhovniki mariborske škofije hodijo običajno v civilno obleko, da tako ne obračajo pozornosti nemških oblasti nase.

Na podlagi vseh podatkov, ki se morejo dosedaj dobiti iz Slovenije, zasedene po nemški vojski, se doznavata, da postopa nemška okupacijska oblast ob sodljovanju z Gestapom s Slovenci natančno tako, kakor to dela v čeških in poljskih krajih. Glavni nemški cilj je zatreti vsako sled slovenskega naroda, slovenske kulture in slovenske civilizacije.

850,000 Slovencev pod nemško peto, 329,000 pa pod laško.

Nemci so se polastili domala vse mariborske oblasti, med tem ko so si je prisvojili Madžari le en majhen del. V ljubljanski oblasti so Nemci pograbili Radovljico, Kranj, Škofjo Loko, Kamnik, Moravče, Litijo, Zagorje in nekatere dele ljubljanske okolice z Leskovcem. Tako imajo Nemci okoli 850,000 Slovencev pod svojo oblastjo. Lahko so zasedli vse, kar je ostalo od Ljubljane in tako je pod Italijo 329,000 Slovencev. Nemčija je pripojila ozemlje mariborske oblasti južni Štajerski, h kateri je priklopljen tudi en del ljubljanske oblasti, med tem ko je drugi del pripojen Koroški s Celovcem.

Nemške okupacijske oblasti so zasegla tudi vsa semešča, vse katol. zavode in vse katol. organizacije.

Najstarejša katol. gimnazija v Št. Vidu pri Ljubljani je bila najprej zavzeta od laške vojske, potem pa od nemške. Gestapo je ukazal rektorju, ekonomu, profesorjem in prefektom, da morajo v teku ene ure zapustiti poslopje. Ničesar niso mogli vzetiti s saba. Obenem so bili izgnani vsi dijaki in najstarejši duhovniki, katerim je bila tako vzeta možnost obstanka. V celem poslopu, v katerem stanuje lahko pet sto ljudi, so Nemci nastanili samo štirideset nemških oficirjev.

400 duhovnikov v mariborski škofiji prijetih.

Ceni se, da je bilo v mariborski škofiji prijetih 350 do 400 duhovnikov. V Celju je puščen samo en župnik. V Trbovljah tudi samo eden. V Brežicah, pri Sveti Trojici in na Slovenski Gorici so bili zaprti franciščani samostani, potem kapucinski v Celju pa Ptaju in oni lazarirov v Celju pa malih bratov v Ptaju. Vsa njihova posestva so bila zaplenjena.

Nemci zaprl veliko učiteljev, profesorjev in narodnih delavcev.

Poleg duhovnikov so Nemci zaprl veliko število učiteljev, profesorjev in narodnih delavcev. Prijemanje se vrši med deseto uro zvečer do štirih župnikov, ki jih izmenjavajo z nemškimi. Neki visok nemški uradnik je izjavil, da se ne bo mogel nihče v zasedenih slovenskih krajih imeti za Slovence; na sprotno, cel svet da se bo moral okleniti nacionalnega socijalizma in priznati firerja in njegovo ideologijo za edino politično veroizpovedanje. Tu je treba poudariti, da živi v vseh teh čisto slovenskih krajih samo 16,000 Nemcev in 8,000 Madžarov.

Okrutno postopanje z žrtvami

Nemška okupacijska oblast postopa z duhovniki na najhujši način. Kanoniki morajo skoz mesta spremljati vojaško kuhično, pometati ceste, omivati okna po vojašnicah in čistiti uniforme nemških oficirjev.

Nemci zaprl veliko učiteljev, profesorjev in narodnih delavcev.

Frančiškanje, prijeti v Mariboru, so bili prisiljeni kar v kuhinji podirati pravoslavno cerkev v Mariboru. Ker je tedaj besnelo strašno neurje, so mnogi izmed duhovnikov, nenavajeni takemu poslu, omedeli, nakar so jih prepeljali v bolnišnico. Mnogi duhovniki morajo snažiti stranično v hišah, v katerih bivajo nemški vojaki. Vse so to dogajala v navznotrosti članov Gestapa, ki prispevajo nesrečne žrtve, kričijo nad njimi ter jih pretepajo karor navadno živino.

Veliko duhovnikov prijetih tudi v Ljubljanski oblasti.

Po isti metodi se uganjajo nasilstva tudi nad duhovniki v ljubljanski oblasti. Veliko število duhovnikov je bilo prijetih v Zagorju, med njimi tudi Markež, Kalan, Stoničar, Kočevar, Benedik, Zidar in Križaj. Potem so jih prijeti v Radecah, Čemšniku, Šent Lambertu, Izlakah, Kolovratu, Blagovici, Svetem Gotardu, Češnjicah, Svetem Ožboltu, Raku, Sveti Gori, Tržiču itd. Metodi germanizacije se prilagajo tudi v delih prikelj, Koroški. — Nemci so zapreti vse samostane v ljubljanski oblasti. Zasegli so samostan lazarirov v Brodu, onega kapucinov v Škofji Loki, franciščanega krošča Škofja drža. Tomažiča.

Iz vseh teh zanesljivih dokazov o nezasiljanem nasilstvu, ki ga uganja nemška okupacijska oblast nad slovenskim narodom v njegovi domovini, se jasno vidi, da poskušajo Nemci

Gonja proti redovnicam v Kraju, Škofji Loki in drugod

Nemci so tudi izgnali uršulinke iz Škofje Loke in Kranja. Značilno je to, da so nemški vojaki ponoči vdrli v samostan uršulin, pa čeprav so bili opozorjeni, da je moškim zabranjen vsak vstop v samostan. Tako po vpodu Gestapa v samostan so bile uršulinke ponoči odpeljane iz samostana neznano kam.

To postopanje je izvalo upor med prebivalstvom, ker so bile uršulinke v tem kraju zelo priljubljene vsled svojega vzgojnega in kulturnega delovanja. Nekti nemški vojaki je izjavil: "Naš firer ne mara samostana, ker meni, da ne smejo ženske zgubljati časa v molitvah in s tem, da se sprehabajo v evangelijem v roki."

V Mekinjah so morale nune gostiti nemške oficirje ter jim streči. Neko noč pa so bile nedanoma iztrirane iz samostana. Gestapo odnaša s sabo vse imetje iz škofij, župnij in cerkev.

Nemške okupacijske oblasti so zasegla tudi vsa semešča, vse katol. zavode in vse katol. organizacije.

Najstarejša katol. gimnazija v Št. Vidu pri Ljubljani je bila najprej zavzeta od laške vojske, potem pa od nemške. Gestapo je ukazal rektorju, ekonomu, profesorjem in prefektom, da morajo v teku ene ure zapustiti poslopje. Ničesar niso mogli vzetiti s saba. Obenem so bili izgnani vsi dijaki in najstarejši duhovniki, katerim je bila tako vzeta možnost obstanka. V celem poslopu, v katerem stanuje lahko pet sto ljudi, so Nemci nastanili samo štirideset nemških oficirjev.

Nemške okupacijske oblasti so zasegla tudi vsa semešča, vse katol. zavode in vse katol. organizacije.

Najstarejša katol. gimnazija v Št. Vidu pri Ljubljani je bila najprej zavzeta od laške vojske, potem pa od nemške. Gestapo je ukazal rektorju, ekonomu, profesorjem in prefektom, da morajo v teku ene ure zapustiti poslopje. Ničesar niso mogli vzetiti s saba. Obenem so bili izgnani vsi dijaki in najstarejši duhovniki, katerim je bila tako vzeta možnost obstanka. V celem poslopu, v katerem stanuje lahko pet sto ljudi, so Nemci nastanili samo štirideset nemških oficirjev.

Nemške okupacijske oblasti so zasegla tudi vsa semešča, vse katol. zavode in vse katol. organizacije.

Najstarejša katol. gimnazija v Št. Vidu pri Ljubljani je bila najprej zavzeta od laške vojske, potem pa od nemške. Gestapo je ukazal rektorju, ekonomu, profesorjem in prefektom, da morajo v teku ene ure zapustiti poslopje. Ničesar niso mogli vzetiti s saba. Obenem so bili izgnani vsi dijaki in najstarejši duhovniki, katerim je bila tako vzeta možnost obstanka. V celem poslopu, v katerem stanuje lahko pet sto ljudi, so Nemci nastanili samo štirideset nemških oficirjev.

Nemške okupacijske oblasti so zasegla tudi vsa semešča, vse katol. zavode in vse katol. organizacije.

Najstarejša katol. gimnazija v Št. Vidu pri Ljubljani je bila najprej zavzeta od laške vojske, potem pa od nemške. Gestapo je ukazal rektorju, ekonomu, profesorjem in prefektom, da morajo v teku ene ure zapustiti poslopje. Ničesar niso mogli vzetiti s saba. Obenem so bili izgnani vsi dijaki in najstarejši duhovniki, katerim je bila tako vzeta možnost obstanka. V celem poslopu, v katerem stanuje lahko pet sto ljudi, so Nemci nastanili samo štirideset nemških oficirjev.

Nemške okupacijske oblasti so zasegla tudi vsa semešča, vse katol. zavode in vse katol. organizacije.

Najstarejša katol. gimnazija v Št. Vidu pri Ljubljani je bila najprej zavzeta od laške vojske, potem pa od nemške. Gestapo je ukazal rektorju, ekonomu, profesorjem in prefektom, da morajo v teku ene ure zapustiti poslopje. Ničesar niso

VOJAK

(Nadaljevanje z 2. strani)

ne bomo nikdar prišli od voja-

Dospoči tja smo se spet razložili, potem so nas spet vse klicali po imenih in nas razvrstili po prve tri tedne, ko smo bili tam, vendar so bili dnevi bolj dolgi kot pa meseci tukaj. Prvo je bilo seveda dolgčas po domu (ne meni), drugo pa injekcije, katere so se vrstile kakor tedni. V Columbusu so nas učili marširat po dve uri na dan, in pa vojaške filme so nam kazali kako se nudi prvo pomoč ranjencem. Največ časa so pa porabili z filmi o spolnih boleznih. Menda je, ni vojske na svetu, da bi jo ženske na naše, zato je pa tudi vedno dosti bolezni pri vojakih. Tukaj pri ameriških vojakih pa še posebno. Ob sobotah popolne se lahko oblecijo v civilne oblike in gredo v mesto ali pa tudi v vojaških uniformah, in, ker je vojakov na tisoče, se vedno dobijo tudi dekleta. Vojaške oblasti to vedo in učijo vojake o vseh posledicah te največje sovražnice vojaštva, spolne bolezni. Na dolgo in široko so nam razkladali o tem. Ako vojak dobi to bolezen, ga pošljajo v bolnišnico in ga ozdrave, a mora ves zamujen čas nadomestiti, predno je odpuščen od vojakov. In pri vsem tem je še vedno dosti te bolezni med vojaki, zato nas pregledajo vsako soboto zjutraj.

Za časa mojega bivanja v Columbusu sem si ogledal državno kazničnico. Odprta je publiki, da si jo ogleda, vsak dan od 2-4 ure popoldne. Vstopnila je 25č in stražnik vas popelje po vsej ječi in nazadnje še na "električni stol." Ko smo prišli do njega, nas je stražnik povabil, naj se vsedemo nanj, a jaz sem ga samo potipal, pa sem šel naprej. Soba, v kateri se nahaja ta stol, je majhna in belo pobaranata. Ima 12 stolov in mal klečalnik, po stenah pa vise slike vseh usmrtenih, od prvega do zadnjega. Prav zraven je pa mala soba, v kateri je obojenec zadnje tri ure, predno gre sedet. Šli smo mimo celice, v kateri je čakal "jutra" neki morilec, in je bilo vse tisto. Vprašal sem paznika, če ga lahko vidim, pa se je samo nasmejal; še odgovoril mi ni. Videli pa smo druge kazne, nekateri so notri že nad deset do dvajset let. Vsa ječa je ograjena z velikim zidom in na vsake tri metre je stražnik s strojno puško. Ko smo prišli notri in ko smo šli ven, smo morali skozi vrata, ki so se zaprla za nami, potem šele so se druga odprla, da smo šli lahko naprej. Kako sem se odahnil, ko sem stopil spet na cesto in nisem bil več za "obzidjem."

Ko smo tako postavali po Columbusu, so se naše vrste med prijatelji začele krčiti, ker so nas začeli po naših zmožnostih prideljevati k divizijam. Veliko fantov-prijateljev je šlo v južne kraje, kakih stopetdeset pa so nas poslali v Pine Camp, tukaj v New York državo, kjer je na novo ustanovljena divizija in se kliče "4th Armed Division."

Predno so nas poslali, so nas enkrat zdravniško pregledali, nam dali še nekaj očetovskih naukov, potem so nas pa naložili na spalni vlak in odpeljali smo se proti tej vojašnic. Po poti smo dobili še nekaj vagonov vojakov od drugih vojašnic, in, predno smo prišli sem, nas je bilo nekaj nad 800 vseh skupaj. Odpotovali smo od tam po večerji v soboto zjutri in smo se vozili skozi Cleveland, Ohio, a jaz sem sladko spal, čeprav je bilo ravno to mesto, kjer sem imel toliko prijaznih ur. Ko sem se zbudil, oziroma so me zbudili drugi vojaki, smo bili že v Buffalo, N. Y. Potem smo dobili sadje, kavo in pecivo, in vozili smo se naprej; vlak je šel počasi, se jim ni nič mudilo, ker smo imeli poseben vlak, in menimo da so se bali, da se ne bi prevrnili.

Prišli smo na postajo v Watertown, N. Y., ob 3. uri popoldne. Bila je nedelja in na postaji je bilo vse tiho, samo kakih sto vojaških trukov nas je čakalo, da nas zapelje v taborišče.

Dospoči tja smo se spet razložili, potem so nas spet vse klicali po imenih in nas razvrstili po prve tri tedne, ko smo bili tam, vendar so bili dnevi bolj dolgi kot pa meseci tukaj. Prvo je bilo seveda dolgčas po domu (ne meni), drugo pa injekcije, katere so se vrstile kakor tedni. V Columbusu so nas učili marširat po dve uri na dan, in pa vojaške filme so nam kazali kako se nudi prvo pomoč ranjencem. Največ časa so pa porabili z filmi o spolnih boleznih. Menda je, ni vojske na svetu, da bi jo ženske na naše, zato je pa tudi vedno dosti bolezni pri vojakih. Tukaj pri ameriških vojakih pa še posebno. Ob sobotah popolne se lahko oblecijo v civilne oblike in gredo v mesto ali pa tudi v vojaških uniformah, in, ker je vojakov na tisoče, se vedno dobijo tudi dekleta. Vojaške oblasti to vedo in učijo vojake o vseh posledicah te največje sovražnice vojaštva, spolne bolezni. Na dolgo in široko so nam razkladali o tem. Ako vojak dobi to bolezen, ga pošljajo v bolnišnico in ga ozdrave, a mora ves zamujen čas nadomestiti, predno je odpuščen od vojakov. In pri vsem tem je še vedno dosti te bolezni med vojaki, zato nas pregledajo vsako soboto zjutraj.

Drugi dan so spet imeli knjigo in klicali so imena. Skoro vse so izklicali, samo kakih petdeset nas je ostalo na mestu. Vse druge so odpeljali naprej, kako miljo, kjer je infanterija. Mi pa smo ostali tukaj na tem koncu, kjer so tovarne in magazini. Tako smo 85 fantov, ki smo zadečeli iz Clevelandca, ostali samo štirje, drugi pa so vsi pri infanteriji ali pa pri inženirjih.

Tako smo ostali štirje, a bilo jih je od drugih krajev okoli stope deset, in naselili smo se v tri barake. Kot je navada pri vojakih, smo si bili takoj prijatelji in smo še danes in imamo se prav dobro. V baraki, v kateri jaz stanujem, nas je šestdeset, trideset spodaj, trideset zgoraj, v prvem nadstropju. Imamo štiri radije in nam pojemo vsak večer do pozne ure.

Vojaško življenje je prav prijazno in, kdor ima sina, da bo šel notri, naj mu kar pove, da takor hitro se enkrat privadiš takemu življenju, je "kot bi rožice sadil." Veste, se tudi dobe fantje, katerim je to nekaj strašnega hudega, to pa zato: Prvič bili niso nikjer drugje kot doma, drugič pa so bili navajeni, da so šli ven zvečer in spali zjutraj do opoldne. Potem pa še mama je bila, katera je vedno stregla svojemu sinu, da mu je bilo prav prijetno. Tukaj pa je drugačna. Vstati moramo zjutraj ob 6. in, o ja, ravno zadnji teden sem videl oziroma čital našega "Vsak po svoje" in sem se smejal, ker se naš brat Terbovec boji, da bo moral vstati bolj "začajta," če bo daylight saving time v Clevelandu. Well, prijatelj Terbovec, tukaj ga že imamo in mi tudi vstajamo, in, kar je že večja pokora, moramo iti spat, ko še solnce sije. No, ni pa tako hudo, vojaška postava pravi, da morajo luči ugasniti ob devetih zvečer in moramo biti tihi, a spati pa te ne silijo in smo lahko v čitalnici ali v zavališču do polnoči. Vstaneš pa ob petih po clevelandskem času, pa to nas ne moti, ker smo navajeni, in čeprav vemo, da je pet ura, si vseeno predstavljamo, da je šest. No ja, ko smo pa ravno tukaj, je pa ravno tako, kakor tista, ko je Ribenčan iskal izgubljeno kralovo, pa je rekel: "Vem, da je v tej dolini, pa bom šel v drugo dolino pogledat." Kaj nam že ena ura, saj se nam nikam ne mudi, mi imamo eno leto časa, pa naj vstajamo opoldne ali opolnoči.

Druga je tudi težka nekatrim, ker morejo ubogati, morajo imeti čiste čevlje, se morajo briti vsak dan in ne morejo v mesto, kadar bi sami hoteli. To je nekaj, kar se povprečemu Amerikanecu ne more vbiti v glavo, in vojaške oblasti to vedo, zato pa tudi gledajo, da kolikor mogče nalahko pripravijo vsakega do vojaških dolžnosti.

Vsi vojaki četrte divizije nosimo na rami znak tanka in številko 4, skozi tank je pa podobne strele, in vsa divizija je moderna, kateri načelnik je major Gerald R. Tyler. Komandir tej divizije pa je brigadni general Henry W. Baird. Tukaj imamo sedaj že 612 oficirjev in 12,078 vojakov, 3,200 tankov-trukov in majhnih vojaških avtomobilov, katere kličemo jeep. Vsa divizija je prvorstna in je nekoliko bolj moderna, kot pa je bila Hitlerjeva armada, ko je zavzemala Poljsko, Holandsko in Francijo. Imamo najnovejše strojne puške, katere lahko strele-

ZAOSTALI PTIČI

V Lisabonu na Portugalskem je še vedno okrog tisoč Američanov, ki nestrpno čakajo na povratak domov. Američki rdeči kriz in nekatere druge organizacije, ki skušajo pomagati tem zaostalim ptičem, upajo, da v par tednih bodo vsi doma. Zadržek je v pomanjkanju prostora na treh ameriških parnikih, ki pljujejo med Lisabon in New Yorkom. Potnik morajo čakati, da pridejo na vrsto po redu prijave. Prekoceanska letala sprejemajo le prednostne potnike, ki imajo važne posle z ozirom na vojne probleme.

SENATOR UMRL

V Baltimoru je na posledicah operacije umrl najstarejši zvezni senator Andrew Jackson Houston iz Texasa. Za senatorja je bil od govorjera imenovan 21. aprila, da izpolni mesto umrlega senatorja Shepparda do volitev. Houston je bil star 87 let ter je bil sin Sama Houstona, ustanovitelja texaške republike. Za njegovega naslednika je bil pri izrednih volitvah 28. junija izvoljen kongresnik Lyndon B. Johnson, odločen pričasnik Rooseveltove administracije.

POLETNA VROČINA

Pretekli teden je v večjem delu Zedinjenih držav zavladala občutna poletna vročina, ki se je raztegnila še v tekoči teden. Najbolj vroč dan v Clevelandu, Ohio, je bil 26. junij, ko je toplomer kazal 97 stopinj vročine.

ČUDNO ZAVEZNISTVO

Iz Finske je bilo pretekli teden uradno poročano, da se bodo Finci rama ob rami z Nemci bojevali proti Rusom. Nemci so imeli že pred nemškim navalom na Rusijo večje število svojih čet na Finskem, odkoder so pričeli napadati. Rusi so seveda od svoje strani napadli ta nemška zbirališča na Finsko.

Švedska je dovolila prevoz preko svojega ozemlja za eno divizijo nemških čet iz Norveške na Finsko. Anglija je proti temu kršenju švedske neutralnosti ostro protestiral.

Na rumunsko-ruski fronti se borijo proti Rusom rumunske čete, pomešane z Nemci. Slednji nameč ne zaupajo Rumuncem, da bi se kaj uspešno borili. Zadi za njimi je nemško topništvo, da jim umik ni nič kaj vabljen.

Na Španskem nabirajo prostovoljce, da se pridružijo Hitlerjevim četam v boju proti Rusom. Italijani so tudi obljudili poslati nekaj armade na rusko fronto. Hitler baje pričakuje, da bodo vse evropske države osišči poslate nekaj vojašta na rusko fronto, ker hoče svetu pokazati, koliko "prijateljev" ima.

ANGLIJA KUJE ŽELEZO

Anglija skuša kovati železo, dokler je vroče, nameč, dokler je Hitler zaposlen z ruskim medvedom. Daž za dnem in noč za nočjo angleški letalci v več silo bombardirajo Nemčijo in po njej zasedene obalne kraje. Tudi v Afriki so angleške čete aktivne proti Nemcem in Italijanom. V Siriji so čete "proste Francije" s pomočjo Angležev zavzele Damask in več drugih važnih postojank. Eksperti so dirajo, da bo kampanja v Siriji kmalu končana, z zmago vojašta "proste Francije" in Anglie.

RUSKO-NEMŠKA VOJNA

Vojna med Nemčijo in Rusijo, ki divja na vsej ogromni bojni črti od Baltika do Črnega morja, za enkrat ne kaže kakih večjih uspehov niti za eno niti za drugo stran. Pravo rusko meno so menda Nemci dosegli samo v okrožju Minska. Rusi so bili deloma potisnjeni nazaj v Besarabijo, na Poljskem ter v Estoniji, Letski in Litvi, katere province so bile pod rusko oblastjo še malo časa. Glavna

ruska obrambna črta bo po vsej priliki za mejo prave Rusije. Rusi so se v bojih prvega tedna zelo dobro ustavljali ogromni nemški vojni mašini.

Nemško vojaško poveljstvo, ki je več dni zaporedoma obljubovalo svetu poročilo o presečljivo velikih nemških zmagah, je preteklo nedeljo izdalо poročilo, da so Nemci zajeli 40,000 jetnikov ter uničili nad 4000 ruskih letal in 2233 tankov. Rusi so na to poročilo odgovorili, da je pretirano in neresnično. Od svoje strani poročajo Rusi, da je Nemčija v prvem tednu svoje ofenzive izgubila 30,000 jetnikov, okrog 2500 tankov in okrog 1500 letal. Rusi pa da so izgubili le 900 tankov, 1850 letal ter 15,000 jetnikov in poštežničnih letal. Resnica bo najbrž v sredi, in če je temu tako, Nemci v prvem tednu ofenzive ne morejo beležiti takih zmag kot so jih obljubovali. Zadnja poročila javljajo, da so Nemci po hudičih bojih zasedli Lvov. Kolikor se more povzeti iz obvezanskih poročil, niso Nemci na nobenem kraju pretrgali ruske obrambne črte, ki je zgrajena na pravem ruskem ozemlju. Kraji, iz katerih so se Rusi po odločnem odporu umaknili, so v baltskih provincah in na bivšem Poljskem, katere kraje so imeli Rusi v oblasti le primeroma malo časa in kjer niso imeli močno utrjenih postojank.

Vojna med Rusijo in Nemčijo traja komaj malo nad en teden in se iz uspehov ali neuspehov na eni ali drugi strani ne more sklepati kaj določnega. Vsekakor se zdi, da je ruski odpor mnogo silnejši kot so ga Nemci pričakovali.

Vojna med Rusijo in Nemčijo traja komaj malo nad en teden in se iz uspehov ali neuspehov na eni ali drugi strani ne more sklepati kaj določnega. Vsekakor se zdi, da je ruski odpor mnogo silnejši kot so ga Nemci pričakovali.

Domača PRODUKCIJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

domačih sirov tako sličijo evropskim vrstam, da morejo le eksperti spoznati razliko med domaćim in importiranim sировom. Tako se zdi, da se bo Amerika zaradi vojne osamosvojila tudi z ozirom na fina vina in sir.

PRIDELovanje GUMIJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

lovanjem te rastline na debelo, če bi potreba zahtevala. Za enkrat pa se pridobivanje gumija iz vajule vrši v omenjenem obsegu, ker je še nekaj predrago z ozirom na ceneni importirani gumij.

DOPISI

Waukegan, Ill. — Članstvo društva Sv. Roka, št. 94 ABZ, zavranjam, da bo v nedeljo 6. juliju prirejen društveni piknik. Vršil se bo na prav primerenem kraju ob Des Plaines Riverja, ob Bellvedere cesti. Onim, ki imajo avtomobile, bo lahko pristopovali, da se povabljeni, da pridejo med njimi dobiti manj spolnih bolezni kot jih je bilo med rekrutami leta 1917. Samo eno sedmimo služenje silfilsa in samo eno tretjino kapavice v primeri z letom 1917 je bilo odprtih pri sedanjih rekrutih. Kampanja, ki se je zadnja leta vršila proti tem bolevnim, je bila torej zelo uspešna.

Na Španskem nabirajo prostovoljce, da se pridružijo Hitlerjevim četam v boju proti Rusom. Italijani so tudi obljudili poslati nekaj armade na rusko fronto. Hitler baje pričakuje, da bodo vse evropske države osišči poslate nekaj vojašta na rusko fronto, ker hoče svetu pokazati, koliko "prijateljev" ima.

Na Španskem nabirajo prostovoljce, da se pridružijo Hitlerjevim četam v boju proti Rusom. Italijani so tudi obljudili poslati nekaj armade na rusko fronto. Hitler baje pričakuje, da bodo vse evropske države osišči poslate nekaj vojašta na rusko fronto, ker hoče svetu pokazati, koliko "prijateljev" ima.

Piknik bo v glavnem prirejen v zabavo in razvedrilo članstvu načelniški, livanjski in kranjski sir. Komiža je priglasila prošek, sardine in jastoge; z istimi boptomati se ponosa tudi otok Hvar. Otok Vis priporoča svoje izvrstne vina: vugvo, plavca in opolo. Šibenik s svojim okrožjem priporoča slovensko vino "marastino," oljno olje, korale in morske gobe. Livno in Travnik priporočata svoj izvrstni sir. Dubrovnik priporoča dinge, jajce, vrsic, Šibenik priporoča svinco in srečnjam. Stolac z breskvalmi, smokvami, medom in suho jeguljo. Knin s posebnim vinom in grahom, Sinj pa z gnjatjo, raki in žabami.

KNJIGA V ENEM IZVODU

Klub hrvaških književnikov in umetnikov v Osijeku je izdal književno-umetniški zbornik v enem samem izvodu. Zbornik vsebuje še nikjer objavljena dela. Vsak list je obrobljen z motivi hrvaškega naroda nega okrasja. Pisatelji in glasbeniki lastnoročno napisajo in podpišejo svoje delo, slikarji prispevajo izvirnike ali reprodukcije, kiparji pa umetniške fotografije svojih umetnin. Delo je vezano v preprosto kmečko platno z zlatim naslovom.

Anton Stanovnik, tajnik.

Akron, O. — Člani društva Sv. Alojzija, št. 127 ABZ, so tem potom pozvani, da se gotovo udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila 18. julija. Za rešiti bo

Tomy Drenik:

Uvojska sukna

Spet se malo oglašam o naših dobrovljajih pri vojakih. Zadnjič nam vas "pustil" v Columbus, Ohio, zato bom še malo omenil, kako smo se imeli tam in kako smo se malo omenili. Vsaka reč, naj-nova oblika, novi čevlji ali novo delo, se vidi nekam in nekam. Priča je bila, da je bila moja prva vojaška sukna, in kaj je bila moja prva vojaška sukna, in kaj je bila moja prva vojaška suk

"NOVA DOBA"

GLASILLO AMERISKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriske bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlana \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN
of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$.72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XVII. 104 ST. 27

PRAZNIK NEODVISNOSTI

Vsak leto, ob času, ko nas sonec oblija z največjo svetljoto, močjo in sijajem, obhaja ta republika svoj največji in najsijsajnejši praznik, Dan neodvisnosti. Dne 4. julija 1776 je ta dežela s slovečo Izjavo neodvisnosti pretrgala vse zvezze s tiranstrom stare Evrope in naznaniila vsemu svetu, da v bodoče bo v tej deželi voljla ljudstva najvišja postava. Mogotem stare Evrope to ni bilo všeč in mlada republika se je morala boriti za faktično doseglo proklamiranje neodvisnosti, toda končno je obveljala ljudska volja.

Izjava neodvisnosti je stara že 165 let, pa je še vedno tako živa in mrlja kot je bila ob svojem rojstvu, to vsled tega, ker temelji na naravnih človeških pravicah. Razmere na svetu so se v dobi 165 let zelo izpremenile, ni se pa spremenila človeška narava, ki, četudi še tako zatirana, hrepeni po svobodi, kakor hrepeni poljska cvetlica po žarkih božanskih sonca. Zato bo naša Izjava neodvisnosti za vedno ostala evangelij vseh svobodo ljubečih ljudi in narodov.

Na podlagi, ki jo je dala Izjava neodvisnosti, se je ta republika razvila v najboljšo deželo na svetu, ker so bile z isto obsojene v pogin coklje napredka in svobodnega razmaha svobodnega ljudstva. Narod se lahko včasih moti in dela napake, kakor so jih nedvomno dostikrat delali tudi Američani, toda dokler je postavodaja in vlada v rokah ljudstva samega, opazi napake in jih popravi ter spet v sonecu svobode samozavestno koraka po poti napredka.

Tirani vseh časov so bili vedno soražniki ljudske svobode in so njeni soražniki tudi danes. Porajajo se včasih tukaj, včasih tam, in svobodo ljubeči ljudje bodo morali vedno stati na braniku svobode. Tudi mi smo danes, dasi za enkrat še bolj indirektno, v boju za obrambo svobode. Pa tudi mi bomo dandas, kakor so očetje te republike pred 165 leti, pokazali, da znamo in hočemo braniti našo svobodo, katere visoka pesem je zazvenela iz originalne Izjave neodvisnosti! In na praznik 4. julija, na rojstni dan naše neodvisnosti, ponovno pozorno prečitajmo Izjavo neodvisnosti in se utrdimo v veri večnih resnic, ki so poudarjane v tem sijajnem dokumentu človeških pravic in svobode.

IZJAVA NEODVISNOSTI

Kadar se v tenu dogodkov roditi potreba, da pretrga en narod politične vezi, ki so ga vezale z drugim, in da zarzame med ostalimi državami na svetu samostojno in enako stališče, do katerega je po prirodnih in božjih postavah opravičen, tedaj zahteva posleden človeški običaj, da navede ta narod razloge, ki so ga privedli do ločitve od stare države.

Smatramo, da so same po sebi umnevne in dokazov nepotrebne sledete resnice: da so vsi ljudje enako ustvarjeni in da so sprejeti od svojega stavnika gotove neoporekljive pravice, da je med temi pravicami do življenja, svobode in do stremljenja po sreči. V doseglo teh pravic imajo ljudstvo svoje vlade, katerih pravice oblasti izvirajo iz soglašanja vladanega ljudstva. Če pa poseže katerakoli vladna oblika v te namene in jih zatriva, tedaj ima ljudstvo pravico, da tako vlado izpremeni ali pa strmoljavi in ustanovi novo vlado na takih načelih in uredil njeno oblast v taki obliki, kakor sponzna, da je najpotrebejša za njeno varnost in srečo. Razum sicer veleva, da se stare vlade ne izpremenijo iz majhnih in mimoidečih razlogov, in izkušnja nas tudi uči, da ljudstvo rajši trpi krivice, kolikor jih more trpeti, kakor pa da bi si samo jemalo pravico z uničevanjem oblik, katerih je vajeno. Toda če dokazujejo krivice in zlorabljanja brez konca, ki gredo vsej zravnem smotrom, namen, da podvržemo narod absolutnemu despotizmu, tedaj ima ljudstvo pravico in je njegova dolžnost, da strmoljavi tako vlado in da si ustanovi boljše branike za svojo bodočo varnost.

Na ta način so potrežljivo trpele naše kolonije in tako je nastala neizogibna potreba, da se ovrije starci vladni sistem. Zgodovina sedanjega kralja Velike Britanije je zgodovina ponovnih krivic in prisvajanja neopravilnih oblasti z direktnim namenom, da ustanoci absolutno tiranstvo nad temi državami. V dokaz predlagamo nepristranskemu svetu sledenja dejstva:

Odrek je priznanje zakonov, ki so najbolj koristni in potrebeni za blaginja ljudstva;

svojim governerjem je prepovedal uveljaviti najvažnejše in najnajnovejše zakone ali jih je pa enostavno suspendiral in zavlek, da niso prišli v veljavno;

prepovedal je zakone, ki so bili namenjeni blaginji velikih naravnih okrovij, in je sporocil, da uveljavi te zakone te tedaj, če se ljudstvo odreže pravican zamstvo v postavodajah, kar bi bila za nas nezadružna krivica—in kar je le tiranom v korist;

sklical je postavodajna telesa v nenavadne in puste kraje,

oddaljene od javnih središč in mest, kjer so shranjeni javni spisi, z namenom, da jih poniza, utrdi in tako prisili pod svojo oblast; razpustil je ponovno postavodajne zbere, ker so se moško upirali njegovim napadom na pravice ljudstva;

ko so bili zbori razpuščeni, ni dolgo časa dovolil novih volitev, in tako je bilo ljudstvo brez zakonodajstva prepričeno samo sebi; kolonije so bile izpostavljene nevarnosti invazije od zunaj in nereda v notranjosti;

trudil se je, da bi preprečil rast prebivalstva v državah s tem, da je oviral zakone o naturalizaciji priseljencev, omejeval priseljevanje in povzročil krivične pogoje za dobavo zemljišč; oviral je administracijo justice s prepovedjo zakonov za ustanovitev sodnih oblasti;

podvrgel si je sodnike, da so bili samo od njega odvisni in so le pobirali plačte;

uvedel je nebroj novih uradov in postal semkaj cele roje uradnikov, ki so nadlegovali ljudstvo in se redili na naše stroške; v mirnih časih je imel med nami stalne armade brez dovojenja naših postavodajnih zborov;

vojno oblast je dvignil nad civilno oblast in jo naredil polnoma neodvisno.

Dalje je gazil našo ustavo in naše zakone s sledčimi krivičnimi čini:

Namestil je med nas večja števila oboroženih čet; ščitil je vojake s sleparškimi sodnimi razpravami pred kaznijo za umore, ki so jih izvršili nad prebivalci teh držav;

zapiral je našo trgovino z ostalim svetom;

nalagal nam je davke proti naši volji;

odrekel nam je pravico do poročne obravnave v neštetih slučajih;

transportiral nas je čez morje in tamkaj gnal pred sodišče za izmušljene prestopke;

v sosedni angleški provinciji je odpravil svobodni sistem angleškega prava in uvedel samosilno vlado z razširjenimi mejami, kar je imelo namen, da po enakem vzoru uvede absolutistično vlado tudi v naših kolonijah;

odvezel nam je slobosčine (charters) in zatrli najboljše zakone, s čimer je rušil temeljno moč naše vlade;

suspendiral je naše postavodaje in si vzel moč, da nam on daje zakone;

odpovedal se je tukajšnji vladi s tem, da nam je odrekel začito in nam napovedalo vojno;

ropal je naša morja, napadal naša obrežja, požigal naša mesta in moril naše ljudi;

ravno v tem času je postal semkaj veliko armado tuhjih nemških kolonistov, da dovrši delo moritve, razdejanja in tiranstva, katero je že pričel z največjo perfidnostjo in krutostjo, ki nima para v najbolj barbarski dobi in ki nikakor ne pristoji glavi civilizirane države.

Prisilil je naše državljanje, katere je vzel na morju, da so se moralno oborožiti proti svoji domovini in da so postali rablji svojih bratov in prijateljev, ali da padajo od njihovih rok.

Izzal je med namu vstaje in najhujškal proti nam krvolocene indijanske divjake, katerih vojskovanje je zverska moritev starčkov in dece, moških in žensk.

V vsakem slučaju teh naštetih krivic smo se pritožili na najnajnovejši način, toda vsaka naša pritožba in prošnja je obrodila se več krivic. Vendar, čigar značaj ga v luči omenjenih krivic označuje zatiranja, ni sposoben, da bi vladal svoboden narod.

Nismo hoteli delati nobene krivice našim britanskim bratom. Svarili smo jih neštetokrat, da naj si ne prilaščajo neopravilne oblasti nad nami;

opozarjali smo jih tudi na okolščine naše emigracije in nasebitive v teh kolonijah. Apelirali smo na njihovo prirojeno pravicos in velikodusnost; sklicevali smo se na sorodne vezi med nami in jih prosili, da naj nehajajo s krivičnim prilaščanjem oblasti, ki bi moralno pretregali te vezi. Ali tudi oni so bili gluhi za naše pravične glasové in niso se ozirali na naše kruno sorodstvo. Zato moramo danes tudi njih, ki obsojajo našo ločitev, smatrati za to, kar velja za vse ostalo človeštvo: za soražnike v vojni in prijetelje v miru.

Zaradi tega izjavljamo mi zastopniki Zedinjenih držav ameriških, zbrani v generalnem kongresu in klicu največjega Sodnika za pričo naših čistih namenov, in slovensko proglašamo v imenu vsega dobrega ljudstva teh kolonij, da so te Zdržene kolonije od danes in da imajo pravico biti SVOBODNE IN NEODVISNE DRŽAVE, da so proste vsakega podanista do britanske krone, da so popolnoma pretrgane vse politične vezi med njimi in Veliko Britanijo in da imajo te kolonije kot SVOBODNE IN NEODVISNE DRŽAVE od danes zanaprej vso moč napovedovati vojno, sklepati mir, ustanovljati zvezne, voditi trgovino ter storiti in vršiti vse, kar imajo pravico storiti NEODVISNE DRŽAVE. Da izvedemo ta svoj proglos in zaupajoč v božjo Previdnost, se zavezujemo, da smo pripravljeni žrtvovati svojo čast, imetje in svoje življenje.

Zaradi tega izjavljamo mi zastopniki Zedinjenih držav ameriških, zbrani v generalnem kongresu in klicu največjega Sodnika za pričo naših čistih namenov, in slovensko proglašamo v imenu vsega dobrega ljudstva teh kolonij, da so te Zdržene kolonije od danes in da imajo pravico biti SVOBODNE IN NEODVISNE DRŽAVE, da so proste vsakega podanista do britanske krone, da so popolnoma pretrgane vse politične vezi med njimi in Veliko Britanijo in da imajo te kolonije kot SVOBODNE IN NEODVISNE DRŽAVE od danes zanaprej vso moč napovedovati vojno, sklepati mir, ustanovljati zvezne, voditi trgovino ter storiti in vršiti vse, kar imajo pravico storiti NEODVISNE DRŽAVE. Da izvedemo ta svoj proglos in zaupajoč v božjo Previdnost, se zavezujemo, da smo pripravljeni žrtvovati svojo čast, imetje in svoje življenje.

JOHN HANCOCK,
predsednik kongresa.

(Sledi 55 podpisov zastopnikov iz vseh prihodnjih trinajstih držav.)

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

je sanjal, da bo zavladal vsemu svetu. Kakor Hitler danes.

Za prihodnje leto se bo v Zedinjenih državah izdelalo samo dva milijona novih avtomobilov, to je, polovico manj kot običajno. Kljub temu bo v velikih mestih vseeno manjkalo prostora za parkanje avtomobilov.

V krogih visoke družbe v Washingtonu je zavladala te časne velika zmeda. V tisti družbi namreč, ki se imenuje "society" in ki prireja bankete in čajanke. Finski poslanik je bil dosegan nekak ljubljencec te visoke družbe, medtem ko je bil ruski poslanik smatrani za nekako potrebo zlo, katerega se kaže izogniti, če je le mogoče. Zdaj, ko

je čim manjšo namizno posodo, da bodo skromno odmerjene porcije hrane videti večje. Ta iluzija da bo prespeila želodec, da bo zadovoljen. Zdi se, kot bi bila ta ideja povzeta po tisti storiji o konju, kateremu je njegov gospodar nataknil zeleno mačnik in mu v jasli pokladal oblanice, ter je šarec misil, da hrusta deteljo. Pa je šarec kljub tej prevari predčasno odrezgal v konjska nebesa.

Sreča in odličnost sta relativna pojma in si to dvoje vsak drugače predstavlja. Kljub temu lahko trdimo, da je v teh časih največja sreča in odličnost biti državljan Zedinjenih držav.

Prihodnji petek bomo obhajali najlepši in najpomembnejši prazniki te dežele, praznik Neodvisnosti in svobode. Ta praznik ni bil nikdar lepši kot je letos in zvezdnata zastava svobode ni vihrala nikdar ponosnejše kot vihra te čase. To občutimo prav posebno mi ameriški Slovenci, ki smo čitali o brezprimerni nacijski strahovladi, pod katero kravili naša rodna Slovenija. Obenem iskreno upamo v teh časih, da bo mogočni kres američki svobode, ki zaplula načini 4. julija, tisti, ki bo najbolj pomagal spet zanetiti baklje svobode v krajinah, ki so danes pogrenjeni v tem najstrašnejši sužnosti.

Znanost je čudovita reč. Neki ameriški naravoslovec je pronašel, da murni v travni tem hitrejše čričajo, čim večja je vročina. Če bi kak piknikar, ki nima toplomera s seboj, rad ugotovil vročino, naj samo leže v travu, gleda na uro in šteje zvoke murnovega petja 14 sekund. Številu glasov, ki jih bo muren v 14 sekundah "čričnik" 55-krat, bo poslušalec veden, da znaša temperaturo 95 stopinj in bo zнал, da je vroč. Za piknikarje, ki se dolgočasijo, so take duševne vaje zelo priporočljive, ker niso prepornorne.

A. J. T.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Onih, ki so se hoteli pobotati, je bilo mnogo. Svet je imel tedaj svoje "appeasers," ravno kakor danes. Še le, ko so invazionske vojske začele ogrožati srednje in južne kolonije, se je povzdružil čut, da se je treba bojiti za popolno neodvisnost.

In tako je bila ena delegacija za drugo v kontinentalnem kongresu pridobljena za načelo, "da te zdržene kolonije so in po pravu morajo biti svobodne in neodvisne države." Resolucija v tem smislu je bila predložena v Avon parku.

Uredništvo Nove Dobe sta pred par dnevi posetila Louis Polaski, tajnik društva št. 205 ABZ v Canonsburgu, Pa., in Edward Bizzack, član in častni delegat društva št. 232 ABZ v Meadow Lansu, Pa. Oba se mudita z družinama na enotnem obisku v Clevelandu. — Iz Forest Hills, Pa., pašljata pozdrave uredništvu in prijateljem Anthony in Catherine Kotar, ki se mudita tam pri mati Mrs. Branzel.

V Clevelandu, O., je umrla Josephina Mustar, rojena Stravs, starca 64 let, članica in soustanoviteljica društva št. 103 ABZ v Clevelandu. Rojena je bila pri št. Mihelu na Dolnjem in je bivala v Ameriki 45 let. Tu zapušča pet sinov in dve hčeri.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

"Our Nation's Birthday"

July 4th, 1941 marks the 165th anniversary commemorating the signing of the Declaration of Independence—the document which signified the birth of freedom and democracy in these United States of America. It could well be termed the "American Magna Carta."

For the band of rugged individualists, free thinking and patriotic colonists had adopted this new country as their homeland, and their sincere patriotism, love of home, and most of all, their desire for complete liberty prompted them to fight for this freedom to the end! With defeat looming, they didn't ever entertain ideas of quitting. They fought until the battle was won!

But winning on the blood-stained battlefields was the beginning. Toughest period of rehabilitation and re-organization followed the war. But these rugged pioneers continued their terrific task against all odds. The country became united under the Constitution. The Red, White, and Blue with the original 13 states represented by 13 stars, was adopted as the Nation's colors!

Since July 4, 1776, these colors have been carried through 165 hectic and fruitful years of progress. Weatherbeaten, battle-scarred, our Flag waves brilliantly and gloriously—"O'er the Land Of The Free And the Home Of The Brave!"

This week, our Nation pauses again to commemorate this occasion. Now, more than at any other period in history, the people must be instilled and rallied to the defense of our Nation.

Chaos and turmoil in Europe threaten our peaceful domain! To offset this danger, we are preparing ourselves! We are making ourselves stronger by building an impregnable defense!

This gigantic program of National Defense needs the unadulterated cooperation of every American! It needs not only the cooperation that will maintain swift movement in the mechanical part of the National Defense industries—but the personal life, health, and general welfare of every citizen and child. Our Nation must be strong—not only in constructing war equipment for defense, but also in building strong, rugged healthy and intelligent bodies that will be able to cope successfully with every obstacle that would tend to destroy our way of living.

Our American Fraternal Union was and continues to be a vast nation-wide cog in the wheels that turn increasingly in the direction of safeguarding our 165 years of freedom and democracy. Just recently, our society invested \$15,000 in United States Government bonds to aid in the National Defense program! Our members are doing their share with the Nation's Selective Service Army.

And so, whether you're driving along the highway; whether you are participating in the programs of the day; or whether you are just resting in the comfort of home—remember—

Our Nation is celebrating its 165th birthday! Remember to do your part in keeping our Flag of these United States waving beautifully in the breeze—our national emblem of continued freedom and liberty for all!

No. 4 For Her!

Honorary Delegate

Mrs. Jennie Koritnik

Gilbert, Minn.—An honor that would be difficult to duplicate by anyone, and remains an outstanding achievement in AFU records goes to Mrs. Jennie Koritnik of Lodge No. 133, Gilbert, Minn., who has officially qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. This is the fourth convention attended by Mrs. Koritnik which is certainly a remarkable record and commends congratulations from everyone! It is a shining example of fraternal work and the editorial staff adds to the congratulations already bestowed on her!

Frances Ann Koritnik

Lodge 25, AFU of Eveleth, Minn., will hold a picnic August 17th, as a part of the Fourth Juvenile Convention celebration. This is the fourth convention attended by Mrs. Koritnik which is certainly a remarkable record and commends congratulations from everyone! It is a shining example of fraternal work and the editorial staff adds to the congratulations already bestowed on her!

From Denver, Colo.

Rudolph Okoren

Denver, Colo.—This handsome young gentleman hails from Lodge No. 21, in Denver, Colorado, and has just qualified as regular delegate to the Fourth Juvenile Convention! He is the son of our First Supreme Vice-President and Mrs. Frank Okoren of Lodge No. 21 in Denver. Since 1935 when the first juvenile convention was held an Okoren was always present, and the record continues with Rudy, and next time they say it will be his sister, Steffie. But Rudy is looking forward to the trip very much, and we know he won't be disappointed.

Special Notice!

Akron, O.—It is urgent that all members of Lodge No. 127, AFU, attend the meeting on July 18th at 7 p. m., in the Slovenian Club, 2166 Manchester Road. There is special important business to be transacted. Please attend.

Anna Zalar, secretary
Lodge No. 127, AFU

DEFENSE BOND QUIZ—A series of questions and answers relative to the investment of your money in government defense bonds will begin in next week's issue.

Supreme Trustee Bro. Milavec Organizes New AFU English Speaking Lodge in Pa.

Edward Bizzack Assists and Qualifies as Delegate!
Achievement Climaxes Campaign at Deadline!

Ely, Minn.—Without fanfare or any other advance notice, two gentlemen in Pennsylvania this week made colorful AFU news! Their achievement came on the heels of last week's sensational announcement from Bro. Matt Anzale, supreme AFU trustee and secretary of Lodge No. 85, Aurora, who had electrified with his feat of qualifying six delegates in one deft stroke!

The two gentlemen who coped the blue banner in our New Name Campaign this week are:

Bro. Andrew Milavec, Meadowlands, Penna., our supreme trustee, and

Bro. Edward Bizzack of Meadowlands, Lodge No. 232, who cooperated with Bro. Milavec, our supreme trustee who stopped the press last week with his sensational campaign news, is nodding his head in approval. A guy in Pennsylvania won the headlines this week—so Bro. Anzale and he will apparently get together for a victorious march in Minnesota this August! It ought to be interesting—Congratulations again! For a splendid job!

ORGANIZED A NEW ENGLISH-SPEAKING LODGE IN WESTLAND, PA., ADDING BRILLIANT CLIMAX TO THE NEW NAME CAMPAIGN! TO ACCOMPLISH THIS, THEY ENROLLED 15 NEW ADULTS AGAIN! For a splendid job!

BRIEFS

Report of our New Name Campaign thru the week ending June 27th showed: New members—juvenile, 755; adult, 525; total, 1,280. New insurance written—juvenile, \$351,150; adult, \$315,250; total \$667,400. Candidates for Fourth Juvenile Convention, regular, 53; honorary, 79; total, 132. Qualified delegates, juvenile regular, 33; honorary, 27; total, 60.

Visitors at the Nova Doba office this Monday morning were Louis Polaski, secretary of Lodge No. 205, AFU of Canonsburg, Pa., and Edward Bizzack of Lodge No. 232, Meadowlands, Pa. They are spending a week's vacation at Euclid Beach with their wives and families. With Bro. Polaski are his wife and daughter, Shirley Mae 8; and son Louis John. With Bro. Bizzack are his wife, and two daughters, Sally Ann and Nancy Helen. Bro. Bizzack's visit was timely in as much as news had just been received of his great part in the organization of a new lodge in Westland, Pa.

Ohio Federation of American Fraternal Union Lodges will meet at Avon Park in Girard, O., at 9 a. m. Sunday, August 31st, John Opeka, secretary announced. The meeting will be held in the morning and the afternoon will be devoted to picnicking with Lincoln Lodge of the AFU.

From Cleveland

Joseph Birk

Cleveland, O.—Since those many Minnesotans migrated to Cleveland, O., they told this gentleman so much about the wonders of the Arrowhead country that he resolved to qualify as a delegate and see for himself. Proprietor of popular Birk's liquor emporium, he is Joseph Birk of Ilirska Vila Lodge No. 173, AFU. This lodge is the first in Cleveland to have qualified two delegates to the AFU Convention. The other is a regular delegate, Edward Hrvatin, son of Mr. and Mrs. John Hrvatin, president of Ilirska Vila.

AFU SOFTBALL LEAGUE

Cleveland, O.—The baseball league is in full swing now, beginning their fourth week and every team enjoying the games. It just goes to show that if you want to have a team or have baseball you have to encourage the members and call meetings so they will all come for a get-together and talk things over as the AFU Softball League did and reorganized a league at my home in May.

Betsy Ross, Collinwood Boosters, Napredek, St. John's and Utopians are undoubtedly showing all their fine sportsmanship at all the games. You can find this true by attending the ball games and also helping to root for your favorites.

Credit is certainly extended to the Boosters. Why they were not even going to have a team and now they have their roster; why they're almost on top, not saying that they aren't but all the teams are very good. So keep it up Boosters . . . St. John's have the real King of pitchers though. Have you met him? No, well he is Ed Trebits and hails from Pa., but is making his home in Cleveland now. His brother, Johnny is also on the team and certainly can hit them . . . With the Krall's the Quinn's and so many other good ball players, there is no reason why they shouldn't be making better scores.

What about B. R.? Napredeks certainly have good pitchers, too. And good players for that matter too. At the present time one of the fellows, Frank Smirnuk has his hand infected and can't play ball, but watch the hand, Frankie as your teammates need you. Haven't been able to meet many of the Utopian players, but will in the future. Last Friday they certainly played a good game against B. R. by winning . . . Lots of luck to you, boys.

Come on Cleveland. What about making some terrific scores so you can show the other states that Ohio is very good in baseball. OK?

(Continued on page 7)

Lodge 138, Export, Pa. Marks

20th Anniversary at Picnic July 4th

BRO. ANTON ZBASNIK, SUPREME SECRETARY, WILL BE THE MAIN SPEAKER

Export, Pa.—Twentieth Anniversary of achievement and progress will be marked by members and friends of Lodge No. 138, AFU of Export, Pa., at a picnic scheduled on Independence Day—July 4th. Scene of this stellar AFU affair will be at Beechwood Park, prominent picnic grounds!

New Name Campaign—and take a lightning trip to be principle speaker at this big affair.

Plans for this occasion are elaborate to the minute detail. Refreshments galore, plus dancing to fine music. Pennsylvania—nearby towns will attend en masse to help this grand lodge celebrate the occasion.

EVERYONE IS WELCOME

Every effort will be made to assure you all—members, friends, and visitors—a really grand time. For this is a celebration—commemorating 20 fine, exciting years of fine progress!

It is the lodge which qualified Rose J. Kuznik, as the first delegate from Penna. She is a prominent juvenile contributor, and just recently wrote a history of the lodge which was printed in the Nova Doba three weeks ago.

Lodge No. 94 Sponsors Picnic Sun., July 6, in Waukegan, Ill.

Waukegan, Ill.—Members of Lodge No. 94, AFU of this city and all their friends are cordially invited to attend a picnic to be held at a pretty, secluded spot near the Des Plaines river off of Bellvedere Road. This big affair will be held SUNDAY, JULY 6.

All those who have automobiles will be able to get to the picnic grounds without any trouble.

THOSE WHO HAVE NO OTHER MEANS OF TRANSPORTATION ARE REQUESTED TO MEET AT THE SLOVENE NATIONAL HOME BETWEEN 12 NOON AND 1 P. M. WHERE SUCH FACILITIES WILL BE AVAILABLE.

Excellent plans have been completed for the picnic entertainment. Refreshments and

music will be provided. Others—friends and neighbors and visitors are also invited to attend this affair.

Because the lodge is not sponsoring this picnic for profit, the committee decided that each family who will attend the picnic will contribute one dollar to help defray expenses for refreshments and drinks.

ALL THOSE WHO CAN ATTEND ARE INVITED! DON'T FORGET THE DATE: SUNDAY, JULY 6TH.

Refreshments are provided for, and we shall not be without music. Hoping to see everyone attending this affair and will be seeing you at the picnic.

Anton Stanovnik, secretary
Lodge No. 94, AFU

Regular Delegate

Robert Champa

Ely, Minn.—A familiar name in American Fraternal Union circles is that of Robert Champa, son of our Supreme Treasurer and Mrs. Louis Champa, who has been qualified as a regular delegate from Lodge No. 184, of Ely, Minn. Robert was a delegate to every juvenile convention this far—a record that can't be beat! Delegates will meet him this August.

Marie F. Vranichar

Joliet, Ill.—Pictured above is Marie F. Vranichar, pretty daughter of our Supreme Treasurer and Mrs. Louis Vranichar of Lodge No. 66, Joliet, Ill., who has been qualified as a regular delegate to the Fourth Juvenile Convention! She has contributed excellent articles to our Magic Carpet Juvenile Page, and she certainly is off to a fine start in following her popular daddy's footsteps.

From Lodge 66

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
1st Vice-Pres: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, Colo.;
2nd Vice-Pres: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Pres: Joseph Kovach 342 E. Sheridan St., Ely, Minn.;
4th Vice-Pres: Anton Krapen 1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.;
5th Vice-Pres: Joseph Snel 5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Pres: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minnesota;
Assistant Secretary: Frank Tomisch, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.;
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Matt Anzelc Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowlands, Pa.;
4th Trustee: F. J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowlands, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mikec Box 46, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser 4627 Logan St., Denver, Colo.
4th Judiciary: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

TWO AFU EVENTS ARE GREAT SUCCESSES

Betsy Ross Street Car Ride! And St. John's No. 71, Picnic at Stusek's Farm Highlighted Weekend

Little Stan

Cleveland, Ohio. — Passing into the historical album of golden memories this past weekend were two extra-excellent attractions which topped off two events sponsored by two of popular AFU lodges in Cleveland, O. First was the Second Annual Betsy Ross Street Car Ride and the second was the picnic sponsored by St. John's Lodge No. 71, AFU at Stusek's Farm the following day. Both events drew nice crowds and were recorded as being brilliant successes.

* * *

So much entertainment was in store for everyone who attended that most who couldn't take in both events wished they were twins. But the days of the Fairy godmother who could make wishes come true are gone — and if wishes were horses — beggars would ride — as the old saying goes. However, Little Stan just set himself for the pleasant task of covering both events in person — and such a glorious success it was — we think even a full page wouldn't cover the detailed report.

Bro. Prah Qualifies

Joseph Prah

Uniontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

* * *

The gang piled in, the street car bells clanged along and the Second Annual Street Car Party by Betsy Ross, Lodge 186, AFU was underway! Malavasic, Baker Bokal, Mirko, and the other fellow swung too, and the band roared! They're off! Already people on the crowded streets stopped to look; to see what was going on! They saw the people dancing, heard excellent music, and after taking in the joyful atmosphere read the banners in front and on the sides of the street car. That explained all!

* * *

Other B. R.'s who had automobiles tagged alongside, and (Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa., news came this week that the active secretary, Joseph Prah had qualified as an honorary delegate to the Fourth Juvenile Convention. If our memory serves correctly, his daughter, Frances Prah was a delegate to the Third Juvenile Convention in 1939. Our congratulations to you, Bro. Prah!

(Continued on page 7)

Unontown, Pa. — From Lodge No. 55 AFU, of Uniontown, Pa

Damir Feigel:

ČAROVNIK BREZ DOVOLJENJA

(Nadaljevanje)

"Ne vem, komu naj te primerjam, dragi Tone," je povzel besed Davorin, ko se je pojavil med dvema strelama večji predstek in naznani pojemajoči nevihto, "čarovnik si, a se tega ne zavedaš, čaraš, a ne veš, da znaš, izvršuješ posel, poklic, ki si zanj nisi prisrkbel potrebnega dovoljenja. Sam ne vem, ali je tudi to naključje, da si hotel razbiti atome, odtrgati elektrone od jedra, a si jih le še bolj priklenil nanj."

"Naj že obstajajo tako zvani Golobovi žarki," se je vmešal Golob, "za me so drugovrstnega poma. Vprašam te, Davorin, komu naj koristi tako skrjevanje? Edino lastniki kinematografov, tramvajske in avtomobilске družbe bi si utegnile zdaj pa zdaj, nikakor pa ne vedno, obetati kaj dobička iz tega. Manjši prostor zavzema več ljudi. Kaj pa, če preneha med predstavo, če preneha sred vožnje skrivenost vpliv mojih žarkov? Koliko ljudi se lahko ponesreči v nastali gneči! Ne, dragi Davorin, če hočeš, ti darujem svoje žarke. Prevezmi očetovstvo ti. Imej jih! Vzem si jih! Ta nevihta mi je na mah vrnila zaupanje v moje pravtne načrte. Kot drugo postajo na svoji izumiteljski poti sem si določil: atomsko razrušitev. Z več milijonsko napetostjo mi morajo uspeti poskusni. Ne neham prej, dokler ne bo kurilo človeštva povsod, pod tovarniškimi kotli, pod kuhiškimi lonci, v lokomotivah, z razpadajočimi atomi navadnega pocestnega kamna."

Golob je vstal. Prej, ko so udarjale strele in stresale svet, je bil grozljivo miren, sedaj mu je razvnemalo srce že bodrilo samo k nadaljnemu delu in gotovim uspehom. Prijel je kozarec in izpil v enem dušku vino, da si pogasi notranji ogenj.

"Gospodje!" Na pragu je stala Tinka bela ko pravkar pobeljena na stena. Radi temnejšega ozadja je bila videti v medlem svitu oddaljene žarnice mrtvaško bleda. "Gospodje!" Sape ji je zmanjkovalo in iskala je z vidnim naporom primernih besed. "Gospodje! Pristava je izginila!"

"Pristava izginila?"

"Odprite okno in prepričajte se sami! Ko sem jaz pogledala skozi okno, je ni bilo nikjer več."

Vsi so hkratko skočili k oknu, služabnika iz uslužnosti, da odpreta okno, prijatelja iz vedenjnosti, da se prepričata o resničnosti Tilkine neumljive izjave.

Tam, kjer se stala precej prostorna pristava, je bilo le nekaj na lahko razkopano zemljo. Nič grušča, nobenih razvalin.

"Potolaži se, Tone," je stisnil sočutno Davorin prijatelju roko. "Nov aparati si boš moral vsekakor omisliti. Dosedanji je bil tak fin in tako mojstrsko dovršen, da je od same dobre samega sebe snedel. Jaz si namreč razlagam veš dogodek tako le. Tvoji nabiralniki so se moralni še precej napolniti že z navadno zračno elektriko. Pojavili so se kot spremna prikaz žarki, o katerih smo pravkar govorili. Prišla je nevihta, prisle so strele. S svojimi izbornimi lovki sijih vse do zadnje polovil. Zalogo električne sile se je večala tudi moč spremnih žarkov. Prerivali so se skozi debele plasti svinčene prevleke, grizli se skozi skoraj neprodirne stene in slednjič zmaglji. Oproščeni vseh zaprek, so se lotili pologama bližje, nato daljnje okolice, zmanjševali, krčili in stiskali vse, kar so dosegzeli. Energijs je bilo vedno več, vsaka nova strela je je prinesla na vagone, če se smem tako izraziti. Prišel je trenutek, ko se je manjšal v manjšoči se pristavi tudi aparat, dokler ni postal vse skupaj tako majhno in tako težko, da se je pogreznilo v zemljo. Škoda!"

POZDRAV IZ VESOLJSTVA

Minevala so leta. starejši Tratarji so pomirali. Ostalim je vedno bolj pobledoval spomin na čarovnika iz vile. Nekaj let so še pravili mlajšemu rodu v dolgih zimskih večerih o njem, ki se je bil zapisal vragu, meril denar z merniki in mu moral putušiti slednjič svoj najdražji zaklad, nesrečno hčer, ki jo je peklenček odnesel ob grozni nevihti s poslopjem vred neznano kam, pozneje se je njim samim zdel odstavek o denarju na mernike le prevelika neresnica in radi nje niso sploh hoteli govoriti več o čarovniku.

Na pobočju nad vilo, kjer se je nekoč košatil gozd, je rasla trta. Liliputanec so pravili vinu. Bila je voljna kaplja. Nihče ni vedel ne odkod trta ne odkod ime.

Na nekdanji ograji proti Malinam je bilo postajaliče za potniška letala. Nekaj lop za letala in delavnica za morebitna nujna popravila.

Avtomobili so se bili umeknili letalom in le kak zagrizen starokopitne je še uporabljaj avtomobil, ki je privabljal vselej vse radovedne vaške paglavce in paglavke na hišne prage, da si ogledajo to smrščno, zastarelo vozilo.

Po dolini od Topolovca sem se je pomikal počasi električni plug. Rezal je v zemljo globoko brazdo za cevi, po katerih bodo uradi odpremljali pisma s stisnjениm zrakom. Pnevmatična pošta je bila že izpodrinila vse druge odpbrane načine. Izmenjanje zasebnih poročil brezčično z radijskim aparatom je bilo še dragko in radi tega dostopno le bogatejšim slojem.

Počasi ob enakomernem rotovanju motorja se je zajedalo mogočno in debelo jeklo v zemljo. Nekaj lopat ob strani je zajemalo izoran grušč in ga razkladalo ob brazdi. Zdaj pa zdaj se je nagnil krmitelj na svojem sedežu navzen, da vidi, če se točno drži stroj določene mu smeri.

Nenadoma se je stroj sunkoma ustavljal. Strojnik je ojačil silo, da premaga oviro. Zaškrnilo je in strojnik je čutil, da se je pokvarilo jeklo. Pognal je plug ritenški, stopil s stroja in zlezel v jarek, da se prepriča, kaj se je upiralo njegovemu stroju.

Kamen, nekaj večji ko navadna opeka, je bil zlastavil pot doslej vedno brezhibno delujučemu stroju, ki je rajši žrtvoval, hoteč izsiliti neoviran pohod v začrtani smeri, svoje skoraj neuničljivo rezilo, kakor pa da bi se bil vdal.

Strojnik je zagrabil kamen, niti za las ga ni mogel premekniti. Iz skrinice pod sedežem je vzel veliki železni ključ za vijke, položil en konec pod kamen, podložil trdno podporo, pritisnil na drugi daljši konec tega v naglici prijenenega vzvoda z vso silo, pritisnil prvič, pritisnil drugič, uprl se nato z vso telesno težo, kamen se ni zgenil niti za las.

Vse polno otrok se je bilo nabralo ob jarku. Gledali so, kako se trudi strojnik z navadnim kamnom. Ko se je naslanjal na ključ, so mu pomagali od daleč z usti in krčevito stisnjeni

pestri. Niti združenim močem ni uspelo. Kamen se ni umeknil niti za las.

Strojnik je po tem zadnjem poskušu izprevidel, da je s svojim znanjem pri kraju. Prepustil je rade volje vso zadevo inženirju.

Inženir je nastopal takoj z mogočnim žerjavom, ki je tako rekoč dvignil tudi lokomotivo, če bi bilo treba, in jo prenesel na drugo mesto. Kamnu, nekaj večjemu ko navadna opeka, ni prišel do živega.

Prišli so kemiki, prišli fiziki. Ugotovili so temu skrivenostemu kamnu vse njegove sestavine, dognali odstotni postavki vsake prve posebej (vseh prvin so našeli tri deset in sedem), določili približno težo celega kosa in se slednjic zedinili v mnjenju, da je njegova snov šestkrat gostejša ko snov sirihevoga spremiščevaca in sliči skoraj popolnoma snovi še skrivenostnejše stalnjevaca.

"Najtehtnejši pozdrav iz vesoljstva" je poročal dve uri pozneje radio v svet. Za njim so prinesli vsi listi vest o najznamenitejšem izpodnebniku, s katerim se ponosa Trata, svetu doslej skoraj nepoznana. Vse je hitelo, da vidi to znamenitost. Poročevaci, fotografirani, znanstveniki, posamezni razredi bližnjih in daljnjih srednih šol so prirejali poučne izlete v Trato, kamor so prihajala tudi športna društva, posebno atletski klub iz vse države. Na letališču se je promet podeseteril. Iz vseh krajev sveta so prihajala letala in vsako noč se je kopalo postajaliče v svitu neštetnih obločnic, naznanjajočih nočnim gostom pravi cilj. Domični se se preselili v podstrelne prostore, na skedenje in senike in prepucščali svoje sobe petičnim tujecem.

V vso zadevo se je vmesala tudi občinska oblast. "Kdor je radoveden, naj plača!" je dejal župan in predlagal pri posebni, nalača še da sklicani seji, naj bi občina pobirala od vsakega tujeva vstopnika. Še prej treba seveda, sezidati okoli kamna majhno stavbo, nekak muzejek, ne morda zato, da kdo ne odnese kamna, pač pa zato, da skrijejo kamen neplačnikom.

Z vso vnemo so se lotili občinjarji novega dela. Domačina, ki sta bila veča zidanju, sta zidala, ostali so mešali malto in pričasali jima opeko in kamne. Stavba je vidno rasla. Na sredji se stal na živi skali kakor na kakem oltarju kamen, nekaj večji ko navadna opeka, nepremično kakor prvi dan, ko so ga bili odkrili. Okoli skale mramornata ograja, za ograjo prostor za gledavce. Občinski svet je imenoval za varuhu domačina Petra Rjavca.

Nekateri kraji se ponašajo s krasnim peščenim bregom in privabljajo v poletnem času tujee na zdravilni peseč, drugi, gorski kraji, zbirajo v zimskih mesecih na svojem divnem, zasneženem pobocju smučarje. Trata so obiskovali pozimi in poleti enake množice radovednežev.

Zivljenje v Trati je šlo svojo pot. Radi stalnih, neusahljivih dohodkov si je vas precej opomogla, dokler ne.

Oskrbnik Peter Rjavec je stopil po odpravi večje družbe do Olrajta, da si s čašo piva zmoči svoje od predavanja razsušeno grlo.

Kamen na živi skali se je nenadoma sam od sebe zgenil, rasel je, prerasel ograjo, prerasel stene, strop in pod obdajajoče ga stavbe in že se je dvignila pristava na svojem prejšnjem mestu iz tal in se radovedno ozirala po svoji precej izpremjenjeni okolici. Okoli pristave raztreseni kamni, opeke in strešniki so pričali o minljivosti tratarskega muzeja.

KONEC

Iz urada gl. tajnika

FROM THE OFFICE OF SUPREME SECRETARY

PREMEMBE V ČLANSTVU MESECA MAJA 1941.
CHANGES IN MEMBERSHIP DURING THE MONTH OF MAY 1941.
Odrasli Oddelek.—Adult Dept.

Novi člani načrta "D" — New Members

Plan "D"

Dr. št. 1: Fred Boitz.
Dr. št. 6: Jean Znidarsic.
Dr. št. 18: Mathew E. Vehar.
Dr. št. 21: Patricia Graves.
Dr. št. 25: Alex Nemgar, John R. Strah.
Dr. št. 30: Jack P. Yartz.
Dr. št. 37: Anna M. Filipic, Joseph A. Okorn, Jr.
Dr. št. 47: Angeline M. Muhich, Carl W. Pečjak.
Dr. št. 58: Wilma Mayer.
Dr. št. 71: Vincent E. Hart, Raymond M. Setter.
Dr. št. 85: Florence Koski, Lillian Koski, Adolph R. Menghini.
Dr. št. 99: Katherine Matyaz.
Dr. št. 106: Frank Hriban.
Dr. št. 110: John V. Anzelc.
Dr. št. 116: Lena Horinec.
Dr. št. 129: Martha Pelikka.
Dr. št. 133: Jessie Murphy.
Dr. št. 138: Frank M. Altman.
Dr. št. 148: Mary Mikec.
Dr. št. 149: Louis Demshar, Rudy Rosmon.
Dr. št. 159: Russell G. Getz.
Dr. št. 163: Sophia Gerzina.
Dr. št. 167: Leo Lemsek.
Dr. št. 168: Angelina Fercik, Helen Nueh.
Dr. št. 173: Frances Walland, Joseph Walland.
Dr. št. 185: Cecilia Ivack, Joseph Yerich, Francis F. Zevorich.
Dr. št. 200: Ann Markovich, Joseph L. Prijatel, Albert Sheryuk.
Dr. št. 230: Alyce Blondi, Jennie Oates.
Dr. št. 231: Elizabeth Kobe.
Dr. št. 233: Frank F. Milinazzo, Charles Pretell.

Novi člani načrta "E" — New Members

Plan "E"

Dr. št. 1: Frank T. Jerich, John S. Klobuchar, Kenneth V. Smith.
Dr. št. 12: Adolph Besal, Arthur Podvinšnik.
Dr. št. 25: Dolores Kčehavay.
Dr. št. 40: Agnes Klobucar.
Dr. št. 45: Ella Matkovich.
Dr. št. 55: Mary M. Horvat.
Dr. št. 66: Joseph F. Reseth.
Dr. št. 132: Albert A. Baenik.
Dr. št. 173: Ladislav I. Debevec.
Dr. št. 190: Anna M. Cunningham, Joseph G. Cunningham.
Dr. št. 203: Victor A. Bracco.
Dr. št. 221: James Peterrel.

Novi člani načrta "F" — New Members

Plan "F"

Dr. št. 2: Anton Golobich.

tija Valencija 37367.

Dr. št. 49: James M. Gardner 44156.

Dr. št. 55: Annucci F. Ross 3254.

Anna Ross 43726.

Dr. št. 66: Albert Skul 43536.

Dr. št. 71: Joe Beck 41362, Nettie Beck 41328, Matt Hriban 36322, John Kozel 43422, Jean A. Mihalich 42881, John Stincic 19716, Frank Tercek 43423, Martin Terick 43600.

Dr. št. 83: Guy Pasquini 32984.

Dr. št. 84: Robert Records 40204.

Alexander Trojak 35292, Mary Trojak 35196.

Dr. št. 88: Wm. J. Kambic 29246.

Dr. št. 114: Joseph Zgainer 37197.

Dr. št. 129: Mary Bill 43627, Mollie Kastelic 43190.

Dr. št. 132: Olga Kostelic 43509, Rudolph Kostelic 43510, George Kellopp 34345, Karolina Kellop 34346, Anna Nose 37738, John Nose 39797, Alberta Nose 42501, George D. Kalope 39739.

Dr. št. 140: Kathleen P. Smith 43591.

Lucy Smith 43592, William J. Smith 43593.

Viola B. Plasnik 43210.

Dr. št. 145: Andy Curaney 36754.

Dr. št. 149: Adam Czeka 43465, Anna Czeka 43466.

Dr. št. 151: Julia Racich 36300, Anton Piese 39466.

Dr. št. 155: Frank J. Perko 41409.

Dr. št. 156: Rose Segar 20948.

Dr. št. 158: Martin Gordanc 43828.

Dr. št. 164: Norma C. Solberg 41522.

Dr. št. 184: Antoinette Novak 43000,

Antoinette Novak 43765, Joseph Novak 39372, Mary Novak 37953.

Dr. št. 186: Adolph Perdan 21560, Mary Perdan 32556.

</